

Plenum

Onsdag 22.4.2026 kl. 14.00—22.02

4. Regeringens proposition till riksdagen om genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt

Regeringens proposition RP 52/2026 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 4 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till förvaltningsutskottet, som grundlagsutskottet och lagutskottet ska lämna utlåtande till.

För remissdebatten reserveras i detta skede högst 45 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen.

Debatten börjar. — Presentationsanförande, minister Rantanen, varsågod.

Debatt

15.19 **Sisäministeri Mari Rantanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen hallituksen esityksen eduskunnalle EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen, niin sanotun maahanmuuttopaktin, täytäntöön panemiseksi kansallisessa lainsäädännössä:

EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikalla on pystyttävä vastaamaan kestävästi maahanmuuton aiheuttamiin haasteisiin, ja todettakoon, arvoisa puhemies, tässäkin yhteydessä, että EU:ssa onkin käynnissä perustavanlaatuinen muutos tavassa, jolla maahanmuuttoa ja turvapaikka-asioita säännellään ja hallitaan. Nykyinen järjestelmä on ollut monin paikoin hidaskäyttöinen, altis väärinkäytöksille ja vaikeasti hallittava. Tavoitteena on rakentaa järjestelmä, joka on yhtä aikaa tehokas, nopea ja turvallinen. Samalla tavoitteena on parempi maahantulon hallinta ja se, että kielteisen päätöksen saaneet poistuvat tai heidät poistetaan maasta tehokkaasti. Pakti tarjoaa välineet, joilla jäsenvaltio voi tehostaa edelleen ulkorajojensa valvontaa sekä luoda tehokkaita ja väärinkäytön estäviä turvapaikka- ja palauttamismenettelyjä. Jatkossa tiedämme paremmin henkilön Eurooppaan saapumisesta asti, keitä täällä on ja keitä täältä lähtee.

Arvoisa puhemies! Yksi paktin keskeisistä uudistuksista on uusi seulontamenettely. Se on tärkeä väline erityisesti turvallisuusnäkökulmasta. Menettelyn tarkoitus on tunnistaa henkilöt, arvioida heidän mahdollisesti aiheuttamansa riskit kansalliselle turvallisuudelle ja kansanterveydelle sekä ohjata heidät tehokkaasti turvapaikkamenettelyyn tai takaisin lähtömaahan. Seulonta kestää pääsääntöisesti kolme—seitsemän päivää. EU-lainsäädäntö edellyttää, että seulottavat henkilöt ovat viranomaisten saatavilla koko menettelyn ajan. Henkilöillä on jatkossa velvollisuus oleskella seulontapaikassa tai heille osoitetussa majoituksessa. Ulkorajalla seulottavia ei päästetä maahan menettelyn aikana. Tarvittaessa pysy-

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

mistä voidaan varmistaa myös estein. Ulkorajalla seulonasta vastaisivat pääsääntöisesti Rajavartiolaitos ja Tulli, sisämaassa poliisi. Myös suojelupoliisi osallistuisi seuntoon.

Turvallisuusnäkökulma onkin läpileikkaava teema koko esityksessä. Unionin ulkorajojen valvontaa tehostetaan myös laajemmalla rekisteröinnillä Eurodaciin, joka on koko järjestelmän toiminnan ydin ja tärkeä väline myös unionin sisällä tapahtuvan luvattoman edelleen liikkumisen estämisessä. Näillä välineillä tuotetaan ja jaetaan jäsenvaltioiden kesken tarkempi tieto unioniin saapuneista, siellä oleskelevista ja sieltä lähteneistä henkilöistä. Seulonnan avulla tunnistetaan myös mahdolliset sisäiselle turvallisuudelle uhkaa aiheuttavat henkilöt sekä ohjataan henkilöt oikeaan menettelyyn. Muun muassa turvallisuutta uhkaavat henkilöt menevät rajamenettelyyn.

Arvoisa puhemies! Toinen keskeinen kokonaisuus liittyy turvapaikkamenettelyn tehostamiseen. Kuten nykyisinkin, hakemuksen rekisteröisi edelleen poliisi tai Rajavartiolaitos, koska rekisteröinnissä käytetään pääasiassa seulonnan tietoja. Uutta on se, että hakemuksen varsinainen jättäminen siirtyy Maahanmuuttovirastolle. Hakemuksen jättämisellä tarkoitetaan vaihetta, jossa hakija kertoo hakemuksen perusteet ja antaa mahdolliset todisteet. Muutos tehostaisi menettelyä, koska siinä voidaan samalla kerätä muita alkutietoja, joita yleensä kysytään vasta turvapaikkapuhuttelussa. Muutos edesauttaisi puhutteluihin valmistautumista ja mahdollistaisi paremmin alussa kerrottavien seikkojen käyttämisen muun muassa uskottavuusarvioinnissa. Tämä parantaa päätöksenteon laatua ja nopeutta.

Hakijoille tarjotaan oikeudellista neuvontaa ennen hakemuksen jättämistä. Neuvontaan kuuluu hakijan oikeuksien mutta myös velvollisuuksien läpikäynti. Neuvonnan tarkoituksena on tehostaa menettelyä, kun hakija tietäisi tarkemmin, mitä menettelyyn kuuluu, ja omat velvollisuutensa eri vaiheissa. EU-säädökset eivät edellytä julkisin varoin kustannettavaa oikeusapua hakemuksen tutkinnan ajalle. Siksi julkisin varoin kustannettavan oikeusavun tarjoamista rajoitettaisiin vain välttämättömiin oikeusavustajan toimenpiteisiin.

Arvoisa puhemies! Pääsääntöisesti turvapaikanhakijalla on oikeus oleskella Suomessa hakemuksen käsittelyn ajan. EU-sääntely on kuitenkin tähänkin asti mahdollistanut tiettyjä poikkeuksia. Yksi tällaisista poikkeuksista koskee myöhempiä hakemuksia, ja sen ehdotetaan säilyvän. Jatkossa poikkeuksen muodostaisi myös esimerkiksi tilanne, jossa hakijaa ollaan rikoksen vuoksi luovuttamassa tai siirtämässä toiseen maahan tai kansainväliseen rikostuomioistuimeen. Tällaisilla henkilöillä ei olisi oikeutta oleskella maassa turvapaikka-hakemuksen tutkinnan loppuun saakka, vaan heidät voitaisiin luovuttaa tai siirtää ennen päätöksen tekemistä.

Tehokkaammat turvapaikkamenettelyt mahdollistetaan myös muun muassa laajemmalla nopeutetun menettelyn käytöllä ja tuomalla käsittelyajat myös muutoksenhakuun. Tämä lyhentää koko prosessin kestoa ja vähentää järjestelmän kuormitusta. Samalla hakijan velvollisuuksia selkeytetään. Väärinkäyttöihin pyritään puuttumaan aiempaa paremmin, muun muassa niin, että hakijan velvollisuuksien rikkomisesta voi seurata hakemuksen epäsuora peruuttaminen, jolloin hakemuksen perusteita ei tutkita lainkaan. Myös muun muassa myöhemmän hakemuksen tehneiden vastaanottopalveluja kavennetaan.

Arvoisa puhemies! Vastaanottopalvelujen osalta esitys sisältää tiukennuksia, joiden tarkoituksena on ehkäistä vastaanottojärjestelmän väärinkäyttöä. Jatkossa vastaanottopalveluja annetaan sellaisille kansainvälistä suojelua hakeville tai tilapäistä suojelua saaville, jotka ovat kolmannen maan kansalaisia tai kansalaisuudettomia. Myöhemmän hakemuksen tehneelle ei anneta palveluja, jos hänellä ei ole oikeutta jäädä Suomeen hakemuksen tutkinnan ajaksi. Vastaanoton kestoa rajataan, jotta maasta poistuminen tai kuntaan siirty-

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

minen tapahtuisi nykyistä nopeammin. Jos vastaanottopalveluiden saaja laiminlyö hänelle asetettuja velvollisuuksia, vastaanottorahaa voidaan alentaa tai palvelut voidaan peruuttaa. Uutena velvollisuutena tulee säännöllinen tunnistautuminen vastaanottokeskuksessa. Turvapaikanhakijan voitaisiin edellyttää oleskelevan tietyllä maantieteellisellä alueella tai hänet voitaisiin määrätä asumaan tietyssä vastaanottokeskuksessa. Vastaanottorahan ja käytörahan määrää alennetaan pysyvästi väliaikaisella lailla säädetylle tasolle.

Arvoisa puhemies! Merkittävä uusi mahdollisuus liittyy turvapaikkaprosessin siirtämiseen EU:n ulkopuoliseen turvalliseen maahan, ja tähän laki tuo oikeudellisen kehyksen. Nykyisin hakija voidaan siirtää turvalliseksi katsottuun kolmanteen maahan, jos hänellä on siihen aiempi yhteys. Jatkossa siirto olisi mahdollista myös silloin jos hakija on matkustanut EU-alueelle kyseisen maan kautta tai jos kyseisen maan kanssa on tehty sopimus turvapaikkaprosessin siirrosta. Toinen turvallisiin maihin liittyvä muutos koskee turvallisia alkuperämaita: Hakemusten käsittelyn sujuvoittamiseksi EU:ssa voidaan laatia yhteisiä luetteloita turvallisista alkuperämaista ja turvallisista kolmansista maista. Jäsenvaltiot voivat lisäksi laatia omia kansallisia luetteloitaan.

Arvoisa puhemies! Kokonaisuudessaan hallituksen esitys rakentaa Suomeen järjestelmää, joka on nykyistä tehokkaampi, turvallisempi ja paremmin hallittavissa. Se vastaa muuttuneeseen toimintaympäristöön, vahvistaa viranomaisten työkaluja ja tuo selkeyttä koko turvapaikkaprosessiin aina maahantulosta päätökseen ja tarvittaessa maasta poistamiseen asti. EU-säädöksiä aletaan soveltaa kesäkuussa 2026, ja siksi kansallisen lainsäädännön on oltava valmiina tähän mennessä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä] — Selvä, otetaan pieni debatti tähän vaiheeseen. Edustaja Lyly.

15.27 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. — Tämä on aika massiivinen kokonaisuus, kun katsoo tätä lakipakettia ja tuolla postituksessakin kun katsoo sitä kirjallista määrää, mitä siihen liittyy. Voi sanoa, että aika monella tavalla tätä asiaa viedään nyt eteenpäin ja toteutetaan tätä EU:n yhtenäistä linjaa.

Minua tässä kiinnostaa se, kun paljon puhutaan maahanmuutosta Suomeen kaiken kaikkiaan ja tässä on turvapaikanhakijoista ja muista kysymys, että nämä mittaluokat aina häviävät näissä jutuissa, eli paljonko meillä on turvapaikanhakijoita tällä hetkellä täällä hakemassa, kun verrataan sitten työperäiseen maahanmuuttoon tai opiskeluperäiseen maahanmuuttoon? Tässä mielessä ne olisi aina hyvä tuoda esiin. Kysyisinkin nyt näitä lukumääriä siihen nähden, mitä meillä on näitä muita maahanmuuttajia Suomeen tulossa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

15.28 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Turvallisuus alkaa rajalta ja varsinaisesta kontrollista. Siksi tämän esityksen keskiössä on seulon-tamenettely, joka mahdollistaa henkilöllisyyden varmistamisen, turvallisuusriskien arvioinnin ja viranomaisyhteistyön jo maahantulon alkuvaiheessa. Rajavartiolaitoksen, poliisin, Tullin ja suojelupoliisin toimivaltuudet yhdistetään tavalla, joka vahvistaa ennaltaehkäisevää turvallisuutta. Näin saamme käyttöömmme yksilöllisen riskien arvioinnin, joka

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

suojaa sekä Suomea että aidosti suojelua tarvitsevia. Lisäksi tehokkaat menettelyt ovat turvallisuuden edellytys. Hidas ja helposti kierrettävä turvapaikkajärjestelmä ei ole humaani, se on turvallisuusriski. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

15.29 **Rami Lehtinen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos jälleen ministeri Rantaselle tästä hyvästä esityksestä. Kaikkein tärkein kohta tässä on juuri se, että jatkossa turvapaikkahakemuksia voidaan käsitellä EU-alueen ulkopuolella ja kolmansissa maissa, jotka ovat turvallisia, koska tämä on juuri sen järjestelmän ydin kokonaisuutenaan. Ei voi olla niin, että lähtee hakemaan turvapaikkaa ja kävelee useiden turvallisten maiden läpi päätyäkseen johonkin paikkaan, johon halutaan muista syistä kuin aidosti turvapaikkasyistä. Siihen tämä esitys pitkältä aikaa tuo jonkinlaisen ratkaisun, eli todella tärkeä ja iso muutos.

Toinen iso elementti, joka tässä on, on se, että tämä tuo lisää velvoitteita, joita ollaan kaikissa muissakin uudistuksissa tehty. On yhteistyövelvoite viranomaisten kanssa. Jos niitä ei noudata, siitä seuraa tiettyjä sanktioita ja voidaan vaikka määrätä sijoittumaan tietylle alueelle, josta tavoitetaan kenties helpommin.

Kolmantena on myös tämä seulonta-asetus, joka mahdollistaa sen, että pystytään katsomaan EU:n sisällä kokonaisuutena, minkälaisia ihmisiä meille tulee, samoilla kriteereillä, jotka myöskin aikaisemmin ovat puuttuneet. [Puhemies koputtaa] Todella hyviä elementtejä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jokelainen.

15.30 **Jessi Jokelainen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus esittää tätä EU:ssa päätetyn maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen tuomista Suomen lainsäädäntöön aivan EU:n asettamalla minimitasolla, mitä tulee nyt tähän turvapaikkamenettelyn laatuun, ihmisoikeuksiin ja esimerkiksi lapsen oikeuksiin. Hallituksen julkilausuttu tavoite on tehostaa ja sujuvoittaa prosesseja, mutta asiantuntijatkin ovat kuitenkin ilmaisseet, että tämä vaikutus saattaa hyvin olla päinvastainen. Asiantuntijat ovat sanoneet muun muassa, että muutos todennäköisesti lisää valituksia ja ruuhkauttaa hallinto-oikeuksia, ja sehän tuskin meillä on tässä tavoitteena. Viranomaisille ollaan lisäämässä valtava määrä uusia velvoitteita, ja yhdenvertaisuusvaltuutettu on muun muassa lausunut, että lisääntyneet valvontatehtävät eivät ole riittävästi resursoitu. Kun tässä kuitenkin mennään tosi syvälle ihmisten oikeusturvaan ja perusoikeuksiin puuttuviin sääntelyihin, niin toimeenpanossa kaikista vähintään olisi nyt se, että turvataan viranomaisten osaaminen ja riittävät resurssit tähän toimintaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vigelius.

15.31 **Joakim Vigelius ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun katson tätä pakettia, joka EU:sta meille tulee ja joka täällä kansallisesti täytäntöön pannaan, niin oma ajatukseni on, että ehkä Eurooppa ei ole sittenkään menetetty. Tässä on yli kymmenkunta vuotta Eurooppa ottanut valtavia määriä turvapaikanhakijoita vastaan, siis puolesta miljoonasta yli miljoonaan joka vuosi. Valitettava tosiasia on se, että noin puolet näistä ihmisistä

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

ei ole missään vaiheessa oikeutettuja turvapaikkaan: ei ensimmäisen, ei toisen, ei toisinaan edes kymmenennen turvapaikkahakemuksen jälkeen. Lopputuloksena valitettavasti on, että vaikka puolet hakemuksista ei johda myönteiseen turvapaikkapäätökseen, niin Euroopan unioni ei siltikään kykene poistamaan näitä kielteisen päätöksen saaneita ihmisiä vaan he jäävät luvatta Euroopan unionin alueelle, käytännössä meidän eurooppalaisiin valtioihimme. Vain noin viidennes näistä kielteisen päätöksen saaneista, luvatta Euroopan unionin ja jäsenmaiden alueella oleskelevista ihmisistä, kyetään palauttamaan tällä hetkellä. Juuri sen takia olen innoissani ja iloissani siitä, että Euroopan unionin [Puhemies koputtaa] jäsenmaat vihdoinkin lähtevät tiukentamaan linjaansa, jotta tästä ongelmasta päästään eroon ja sinisilmäisyyden aika loppuu.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Nikkanen.

15.33 **Saku Nikkanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Me SDP:ssä pidämme tärkeänä, että EU:ssa rakennetaan yhteistä toimintalinjaa ja sääntelyä suhteessa kansainvälisen suojelun hakemiseen. Me olemme tukeneet maahanmuuttopaktia ja sen sisältöä. Tämä yhteinen EU-pakti ja yhteinen toimintalinja koskien kansainvälistä suojelua on siinäkin mielessä tietysti tärkeä, niin kuin tässä kuvattiin, että kun me eletään tässä Schengen-alueella, niin se on yhtä lailla täällä pohjoisessa tärkeää kuin se on sitten siellä etelässäkin. Ehkä sellainen toive sinne EU:n suuntaankin ja ehkä tähänkin liittyen olisi, että onko kunnianhimo ikään kuin oikealla tasolla ja ovatko toimet oikealla tasolla. Eli tähän kyllä keskittyy nyt pitkälti siihen EU:n ulkorajaan ja ehkä niihin, jotka ovat jo täällä meillä sisällä, kun pitäisi löytää EU-tasolla myöskin ratkaisua, miten tämä koko ilmiö saataisiin laajemmin siellä lähtömaissa selvitettyä, ettei tänne rajoille ikään kuin ilmestyttäisi. Tässä tietysti nyt turvallisia maita tuodaan esille, [Puhemies koputtaa] mutta sen lisäksi niihin juurisyihin olisi tärkeää EU-tasollakin yrittää puuttua. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki.

15.34 **Anne Rintamäki ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, arvon ministeri! Hallituksen ja Suomen uuden linjan huomaa siinä, että emme ole valinneet pehmeää linjaa EU:n maahanmuuttopaktin toimeenpanossa, vaan tiukennuskeinoja on otettu ja otetaan laajasti käyttöön. Suomi toimii myös yhteistyössä samanmielisten maiden kanssa EU:ssa, jotta turvapaikkaprosessin ulkoistaminen todella saataisiin etenemään.

Maahanmuuttopolitiikka ei ole löystymään päin muuallakaan Euroopassa, päinvastoin. Tämä on hyvä oppositionkin sisäistä. Jos pääsette valtaan, älkää valitko päinvastaista linjaa ja lähtekö enää harjoittamaan avoimien ovien politiikkaa. Sen seurauksia on nähtävillä niin Suomessa kuin monessa muussakin Euroopan maassa äärimmäisen surullisella tavalla.

Tämä on erinomainen hallituksen esitys. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Alametsä.

15.35 **Alviina Alametsä vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maksutonta oikeusapua ei pitäisi rajoittaa. Tällä hallituksen esityksellä rajattaisiin oikeusapua, ja se voi johtaa virheellisiin päätöksiin. Mielestäni on tärkeää, että tämä otetaan vakavasti, koska

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

virheellinen päätös tällaisessa asiassa voi johtaa jopa ihmisen kuolemaan tai kidutukseen. Kyse on siis aiheellisesta huolesta. Vuonna 2016 oikeusapu rajattiin, myös silloin, mutta tämä palautettiin pian ennalleen, koska muutos johti lukuisiin ongelmiin, ja esimerkiksi hallinto-oikeuksiin tehtyjen valitusten määrä ja byrokratia kasvoi. Oikeusapu tuleekin säilyttää sitä tarvitseville. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää.

15.36 **Pia Sillanpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turvapaikkajärjestelmän täytyy olla samaan aikaan tehokas ja oikeudenmukainen. Liian löysä lainsäädäntö on valitettavasti mahdollistanut järjestelmän hyväksikäytön liian pitkään. Siksi tarvitsemme seulontamenettelyt, joilla voimme varmistaa, että jokaisen maahan tulevan henkilöllisyys, turvallisuusriskit ja suojelun tarve arvioidaan mahdollisimman nopeasti ja luotettavasti. Kun käytössä on lisäksi nopeutetut menettelyt, perusteettomat hakemukset voidaan käsitellä hyvin nopealla aikataululla, mikä säästää aikaa kaikilta, sekä yhteiskunnalta että hakijalta itseltään, kun vastaus saadaan nopeasti.

Myös palautusjärjestelmä tarvitsee kipeästi tehostamista. Tällä hetkellä meillä on ongelmana, että osaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista ei saada palautettua lähtömaihin. Se heikentää koko järjestelmän uskottavuutta. Nämä ovat ongelmia, jotka pitää pystyä ratkaisemaan yhdessä muun Euroopan kanssa, sillä ne eivät ole pelkästään Suomen ongelmia vaan laajempi haaste.

Kiitos ministerille tästäkin esityksestä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Honkasalo.

15.37 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä maahanmuuttopakti on valtava kokonaisuus, ja se tuodaan nyt todella merkittävällä kiireellä eduskuntaan. Tuskinpa täällä istuntosalissa edustajat ovat edes perusteellisesti siihen perehtyneet. Tämä ongelma on juuri se, joka tässä keskustelussa on nostettu esille, eli byrokratia lisääntyy merkittävästi, kun luodaan tämmöinen valtava valvontaorganisaatio. Se maksaa todella paljon, ja on loppujen lopuksi tehotonta, kun tuomioistuimet ruuhkautuvat merkittävästi.

Tämäkin kokonaisuus lisää paperittomuutta, se syventää varjoyhteiskuntaa. Tässä todella suurena vaarana on myös se, miten lapsen etu ja oikeusturva yleisesti turvataan, ja tähän lapsen etuun ministeri ei vastannut mitään. Olisin sen sijaan nyt tässä kohtaa kysynyt ministeriltä: Onko Suomi mukana neuvottelemassa nyt yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa siitä, että turvapaikkaprosessit kokonaisuudessaan ulkoistettaisiin niin sanottuihin kolmansiin turvallisiin maihin? Voisitteko eduskunnan edessä nyt kertoa, miten tämän asian kanssa edetään?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Otetaan tähän vielä kaksi vastauspuheenvuoroa, ja sen jälkeen ministerin vastaus, ja sitten puhujalistaan. — Edustaja Strandman.

15.38 **Jaana Strandman ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies, kunnioitettu ministeri! EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimus uudistaa järjestelmää, jossa Suomi päivittää kansallista sääntelyä vastaamaan uutta kokonaisuutta. Tavoitteena on nopeam-

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

mat menettelyt, tiukempi ulkorajavalvonta ja toimivampi palautusjärjestelmä samalla, kun EU-tason yhteiset pelisäännöt vahvistuvat. Suomi sovittaa täytäntöönpanon hallitusohjelman linjaan ja hyödyntää EU:n sääntelyn mahdollistamat kiristykset. Keskeistä on, että järjestelmä toimii tehokkaasti ja yhtenäisesti eikä jätä jäsenmaita yksin paineen keskelle. EU:n uudistuksen myötä seulonta ja rajamenettelyt selkeytyvät, päätöksenteko nopeutuu ja palautusten toimeenpano tehostuu. Samalla vahvistetaan yhteistä vastuunjakoa ja pyritään vähentämään järjestelmän väärinkäyttöä. Tavoitteena on, että rajavalvonta pysyy tiukkana ja palautukset toteutuvat tehokkaasti, jotta kokonaisuus säilyy hallittuna ja oikeudenmukaisena. Erinomaista työtä jälleen, sisäministeri Rantanen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

15.40 **Merja Rasinkangas ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies, kunnioitettu ministeri! On todellakin korkea aika sille, että maahanmuuttopolitiikassa tapahtuu muutos kriittiseen suuntaan myös koko EU:n tasolla. Tämän esityksen myötä ilman maahantuloedellytyksiä olevat seulotaan ja heidän henkilöllisyytensä, heidän aiheuttamansa turvallisuusriski sekä heidän haavoittuvuutensa ja terveytensä tarkastetaan. Tämä tukee viranomaisten toimintaa myös jatkossa tärkeässä valvontatyössään. Tämä koskee myös koko unionin alueella kiinni otettuja henkilöitä, joille ei vielä ole tehty seulontaa tai rajatarkastusta, sekä kaikkia henkilöitä, jotka hakevat kansainvälistä suojelua rajanylityspaikalla.

Arvoisa puhemies! Sisäministeri Rantanen on edistänyt EU:n ulkopuolisen palautuskeskuksen perustamista turvapaikanhakijoille yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa, ja näiden useiden hyvien maahanmuuttoesitysten lisäksi tämä tavoite on erittäin kannatettava. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

15.41 **Sisäministeri Mari Rantanen:** Arvoisa puhemies! Aloitan siitä, että täällä kuvattiin tätä hallituksen esitystä massiiviseksi paketiksi, ja sitä se totta tosiaan on. Ministeriömme on tehnyt tässäkin esityksessä niska limassa töitä, mutta uskon, että varmasti eduskunta tästä massiivisesta paketista selviää.

Täällä kysyttiin, mikä on tämä mittakaava turvapaikanhakijoiden osalta. Se on lähtenyt erinomaisen hyvin laskuun tällä hallituskaudella. Viime vuonna noin 2500 turvapaikkahakemusta: se on hyvin vähän. Se on puolittunut tällä hallituskaudella, ja se on toki hallitusohjelman tavoitteenakin. Eli alaspäin mennään, hyvä näin, mutta jos me katsotaan koko Euroopan laajuista painetta edelleen turvapaikkahakemuksissa, niin se on varsin suuri. Tosiasia on se, että nyt kun tämä yhteinen ikään kuin lainsäädäntökokonaisuus saadaan Euroopan unionissa tehtyä niin, että kaikki noudattaisivat samoja sääntöjä, niin nyt on kyllä aika katsoa nimenomaan, mitä muuta pitää tehdä, ja se katse kääntyy sinne kolmansiin maihin. Jos ei ole täällä eduskunnassa tullut huomatuksi, niin Euroopan unionin komissio antoi maahanmuuttostrategiansa, ja siinä hyvin voimakkaasti alleviivataan sitä, että nyt on tehtävä nimenomaan kolmansissa maissa töitä ja myöskin siirrettävä niitä prosesseja sinne ja katsottava, että asiat tehdään Euroopan unionin rajojen ulkopuolella. Näin se on. Tämä politiikan muutos ja murros, josta tuossa aiemmin puhuin, on ihan totta, ja se on kyllä näissä näkyvissä.

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

Mitä tulee sitten tähän varsin laajaan pakettiin, niin niin kuin hyvin tiedämme, nämä ovat asetuksia. Siellä on osa suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, ja sitten siellä on osa kansallisesti tehtävää. Me olemme pyrkineet hallitusohjelman mukaisesti tiukentamaan turvapaikkapolitiikkaa, ja näin ollen kansallista liikkumavaraa on tietenkin käytetty tässä niin paljon kuin mahdollista.

Itse toivoisin, että me emme täällä antaisi sellaista käsitystä, että meidän Maahanmuuttovirastomme tekisi kovasti paljon virheellisiä päätöksiä. Täällä nyt viitattiin turvapaikanhaun aikaiseen oikeusapuun, että ikään kuin, kun sitä nyt rajataan, kävisi niin, että nyt tulee kovasti virheellisiä päätöksiä. Haluaisin muistuttaa, että meidän Migri, Maahanmuuttovirasto, tekee varsin laadukasta ja hyvää työtä tarkoin lakia noudattaen, ja kun katsotaan näitä hallinto-oikeuksista Maahanmuuttovirastoon palautuvia päätöksiä, niin ne ovat kyllä varsin vähäisiä, joten voidaan sanoa, että Maahanmuuttovirasto, Migri, tekee erittäin laadukasta työtä ja siihen on syytä luottaa, ja minusta sellaista kuvaa ei saa täällä antaa, että tässä olisi joku perustavaa laatua oleva ongelma.

Tämä oikeusapuhan säilyy edelleen siellä muutoksenhakuvaiheessa, josta tämä maahanmuuttopaktikin säättää, ja näin ollen on kysymys siitä, onko henkilöllä turvapaikanhakuvaiheessa, hallintovaiheessa — kun hän ensimmäistä kertaa hakee — oikeus olla avustaja siinä vai ei. Haluan muistuttaa, että täältä turvapaikkapaktista tulee tämä oikeudellisen neuvonnan antaminen, ja se on määrätty tässä lainsäädännössä Migrin tehtäväksi, jossa heidän velvollisuutensa on kertoa jokaiselle siitä, mitkä ovat nämä prosessin vaiheet ja minkälaisia oikeuksia ja velvollisuuksia siihen hakijalle kuuluu. Eli aivan kylmiltään ei turvapaikkaprosessipuhutteluihinkaan tarvitse mennä.

Haluan vielä kiinnittää huomiota siihen, kun sanotaan, että tämä esitys aiheuttaisi papperittomuutta. Ensinnäkin tämä termi on huonosti asiaa kuvaava. Jos me puhumme laittomasti maassa olevista, niin silloin kannattaa käyttää sitä termiä, joka sitä kuvaa, sillä jokaisella on joku paperi. On se sitten myönteinen kansainvälisen suojelun päätös tai kielteinen kansainvälisen suojelun päätös tai maastapoistamispäätös, niin se on paperi sekkin. Eli haluaisin, että käytettäisiin täällä niitä termejä, jotka paremmin tilannetta kuvaavat.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten edustaja Honkonen, poissa. — Edustaja Garedew.

15.46 Kaisa Garedew ps: Arvoisa puhemies! Vihdoin on EU:ssakin herätty siihen, että siirtolaisvirrat on pysäytettävä. Euroopan unionin tuore maahanmuutto- ja turvapaikkapaketti on merkki heräämisestä siihen tosiasiaan, että jopa miljoona turvapaikanhakijaa vuodessa uhkaa Euroopan turvallisuutta, yhteiskuntajärjestystä ja sosiaalijärjestelmiä. Pakti sisältää selkeän viestin kolmansista maista tänne laittomasti pyrkiville: Eurooppaan pääsee jatkossa ainoastaan laillisia väyliä pitkin.

Ulkorajojen valvontaa tehostetaan, luodaan nopeita turvapaikka- ja palauttamismenettelyjä ja vahvistetaan EU-maiden välistä taakanjakoa, eli ei jätetä yhtään jäsenvaltiota selviämään yksin siirtolaisvyöryyn alla. Auttamisvelvoite ei onneksi kuitenkaan velvoita sillä tavalla ottamaan näitä tulijoita Suomeen, vaan apua voi tarjota monin eri tavoin. Laittomat tulijat ja heidän henkilöllisyytensä tarkastetaan jatkossa huolella ja tehdään arvio siitä, voivatko he olla riski Euroopan turvallisuudelle. Uusille turvapaikanhakijoille asetetaan velvollisuuksia, joilla pyritään estämään järjestelmän hyväksikäyttöä.

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

Näiden periaatteiden mukaiset säädökset tuodaan nyt Suomen omaan lainsäädäntöön, ja perussuomalaisen linjan mukaisesti otamme luonnollisestikin käyttöön EU-paketin sallimat tiukennukset. Lisäksi Suomi tulee hyödyntämään täysimääräisesti mahdollisuudet siirtää turvapaikkaprosessi EU:n ulkopuolelle. Tätä Suomi edistää samanmielisten jäsenvaltioiden kanssa, ja on todella tärkeää, että tämä saadaan käytännössä toimimaan mahdollisimman nopeasti.

Arvoisa puhemies! On aivan käsittämätöntä, miten pitkälle muiden kulttuurien invaasion on jo annettu edetä Euroopassa, ennen kuin asialle on alettu tehdä yhtään mitään. Sille on suorastaan avattu ovet ja tehty anteeksi pyydellen tilaa tulijoiden länsimaisten arvojen kanssa täysin yhteensopimattomille elämäntavoille. Tämä on sopinut erityisen hyvin islamille, joka tavoittelee omien arvojensa levittämistä kaikkiin yhteiskuntiin.

Suuri osa Eurooppaan tulleista pakolaisista on peräisin muslimimaista. Mitä tämän pitäisi kertoa meille? Eikö juuri sen, että erityisesti niissä maissa elintaso ja ihmisoikeudet ovat niin huonolla tolalla, ettei meidän tule antaa tuumaakaan periksi länsimaisten arvojen noudattamisesta, jos haluamme, että vapautemme ja hyvinvointiyhteiskuntamme vielä säilyy? Islamin tavoite näkyy selvästi siinä, millaisia paineita länsimaihin kohdistetaan tulijoiden taholta: Naiset pitäisi hunnuttaa piiloon, jopa lapset; rukoushuoneita pitäisi saada työpaikoille ja kouluihin, ja maahanmuuttajajärjestöjen pitäisi saada valtion rahalla pitää yllä vain heille suunnattuja kerhojaan. Jopa oikeuslaitoksemme on saatu uskomaan, että islamin arvomaailman epätasa-arvosta ja ongelmista puhuminen olisi vihapuhetta, ja sen perusteella on jaettu tuomioita kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Pahimmillaan islamin vaikuttaminen ilmenee väkivaltana ja terrori-iskuina.

Arvoisa puhemies! Suomalaista ja eurooppalaista kulttuuria on suojeltava. Sen ei saa antaa hukkaa siirtolaisvirtojen mukanaan tuomien elämäntyylien ja turvallisuusriskien alle. Siksi meidän on sekä rajoitettava maahanmuuttajien määrää että tehtävä selväksi periaatteet, joiden mukaan täällä tulee elää: maassa maan tavalla, lakeja noudattaen ja omasta elannostaan huolehtien. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

15.51 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Suomen maahanmuuttopolitiikan keskeinen tehtävä on turvata yhteiskunnan turvallisuus, oikeusjärjestyksen toimivuus ja kansalaisten luottamus viranomaisiin. Nyt käsiteltävä esitys vastaa tähän tehtävään tavalla, joka on oikeusvaltioperiaatteen mukainen, EU-oikeudellisesti kestävä ja turvallisuuspoliittisesti välttämätön. Euroopan unionin uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus lähtee yksinkertaisesta periaatteesta: järjestelmä ei voi olla inhimillinen eikä oikeudenmukainen, ellei se ole hallittu ja turvallinen.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus alkaa rajalta ja varhaisesta kontrollista. Siksi tämän esityksen keskiössä on seulontamenettely, joka mahdollistaa henkilöllisyyden varmistamisen, turvallisuusriskien arvioinnin ja viranomaisyhteistyön jo maahantulon alkuvaiheessa. Rajavartiolaitoksen, poliisin, Tullin ja suojelupoliisin toimivaltuudet yhdistetään tavalla, joka vahvistaa ennaltaehkäisevää turvallisuutta. Näin saamme käyttöömmme yksilöllisen riskiarvion, joka suojaa sekä Suomea että aidosti suojelua tarvitsevia. Lisäksi tehokkaat menettelyt ovat turvallisuuden edellytys. Hidas ja helposti kierrettävä turvapaikkajärjestelmä ei ole humaani, se on turvallisuusriski.

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

Tämän esityksen tarkoitus on nopeuttaa käsittelyä erityisesti silloin, kun hakemus on selvästi perusteeton tai kun hakija muodostaa uhan yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Nopeat rajamenettelyt, lyhennetyt muutoksenhakuajat ja selkeä vastuunjako vähentävät väärinkäytöksiä, ehkäisevät laitonta edelleen liikkumista ja vapauttavat viranomaisresursseja todellisiin uhkiin. Siksi meillä on oltava mahdollisuus näihin toimiin, jotta voimme pitää Suomen turvallisena.

Arvoisa puhemies! Myös palautusten toimivuus on turvallisuuskysymys. Yksi järjestelmän suurimmista ongelmista on ollut se, että kielteisen päätöksen saaneet tavalla tai toisella jäävät maahan. Tämä heikentää lain uskottavuutta ja lisää turvallisuusriskiä. Siksi esitys on osa kokonaisuutta, jolla vahvistetaan palautusmenettelyjä ja mahdollistetaan palautus- ja vastaanotokeskusten käyttö EU:n ulkopuolisissa turvallisissa kolmansissa maissa. Tämä on ratkaisevaa Suomen kaltaiselle ulkorajavaltiolle.

Tässä esityksessä turvallisuus ja oikeusvaltio kulkevat yhdessä. On tärkeää todeta, että esitys ei heikennä perusoikeuksia vaan päinvastoin: toimiva, valvottu ja johdonmukainen järjestelmä suojaa oikeuksia paremmin kuin nykytilanne. Turvallisuus ei ole vaihtoehto oikeusvaltiolle, se on sen edellytys.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen tarkoitus on vahvistaa Suomen kykyä hallita maahanmuuttoa, torjua turvallisuusuhkia ja säilyttää kansalaisten luottamus siihen, että lait tarkoittavat sitä, mitä sanovat. Siksi tämä on välttämätön askel kohti uskottavaa, turvallista ja kestävä maahanmuuttopolitiikkaa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

15.56 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies, kunnioitettu ministeri! Euroopan unionin uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus luo yhteiset säännöt, joilla turvapaikkajärjestelmää tiukennetaan ja käsittelyä nopeutetaan. Säädösten soveltaminen alkaa laajemmin vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on nopeammat menettelyt, tiukempi ulkorajavalvonta ja toimivampi palautusjärjestelmä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ilman maahan-tulon edellytyksiä olevat henkilöt seulotaan heti, taustat tarkistetaan ja hakemukset käsitellään aiempaa ripeämmin. Osa hakemuksista voidaan ratkaista nopeutetussa menettelyssä.

Euroopan turvapaikkatilanne on muuttunut olennaisesti viime vuosina. 2010-luvulla nähtiin voimakas turvapaikanhakijoiden määrän kasvu, ja järjestelmät joutuivat laajasti koetukselle. Samalla on käynyt ilmi, että liian väljä toteutus johtaa viiveisiin ja vaikeuttaa kielteisten päätösten toimeenpanoa.

Arvoisa rouva puhemies! Aikaisempien hallitusten aikana Suomen maahanmuuttolin- ja on ollut liian kevyt suhteessa Euroopan kehitykseen. Se on tarkoittanut hitaita palautuksia ja heikkoa kontrollia järjestelmän väärinkäytöksiin. Tähän on tullut nyt muutos. Suomi hyödyntää EU-paketin mahdollistamat tiukennukset täysimääräisesti. Viranomaisten toimivaltuuksia selkeytetään ja seulontaa vahvistetaan, jotta järjestelmä toimii eikä vuoda. Palautusten toimivuus ratkaisee koko järjestelmän uskottavuuden. Liian usein kielteisen päätöksen saaneet jäävät EU:n alueelle, mikä rapauttaa luottamusta ja heikentää järjestelmän toimivuutta. On tärkeää, että Suomi kulkee nyt samaan suuntaan muun Euroopan kanssa, jossa maahanmuuttopolitiikkaa kiristetään ja järjestelmää palautetaan hallintaan.

Arvoisa puhemies! Hallittu maahanmuutto edellyttää selkeitä sääntöjä, niiden johdonmukaista toimeenpanoa ja uskottavaa järjestelmää. Näin turvataan toimivuus ja kansalaisten luottamus siihen. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ehditään ainakin yksi vielä ottaa. — Edustaja Rintamäki.

15.58 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies, arvon ministeri! Käsittelemme hallituksen esitystä eduskunnalle EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi. Tarkoituksena on siis tehdä tässä sopimuksessa edellytetyt muutokset kansainväliseen lainsäädäntöön. Suuri osa säädöksistä on suoraan sovellettavia asetuksia. Pällekkäinen kansallinen lainsäädäntö kumotaan. Kansallista liikkumavaraa sisältävien säännösten osalta säädettäisiin uutta kansallista lainsäädäntöä ja muutettaisiin voimassa olevaa.

Koska uudistamme tällä hallituskaudella jo muutenkin maahanmuutto- ja turvapaikkalainsäädäntöä, on luonnollista yhteensovittaa EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen eli paktin täytäntöönpano yhteen hallitusohjelman tavoitteiden kanssa. Kaikki sopimuksen säädösten sallimat tiukennukset otetaan käyttöön, millä saatamme Suomen turvapaikkapolitiikkaa keskeisiltä osin kohti yleispohjoismaalaista tasoa.

On hyvä, että Suomessa on laajemminkin herätty massaturvapaikanhaun ongelmiin ja ruusunpunaiset lasit on otettu pois silmiltä. Tämä kehitys oli nähtävillä jo viime vuosikymmenen alkupuolella, mutta heräämiseen meni hiukan liian kauan. On aivan oikein, että EU nyt etenee aktiivisesti maahanmuuttopaktin soveltamisen alettua erityisesti turvapaikkaprosessien siirtämiseksi EU:n ulkopuolelle. Se on nähty vuosien varrella, että kielteisen päätöksen saaneiden ihmisten palauttaminen EU:sta on vaikeaa. Olisi vain paljon parempi, etteivät nämä paikanhakijat edes alun perinkään pääse EU-rajojen sisäpuolelle.

Arvoisa puhemies! Maahanmuuttopakti tarjoaa EU:lle oikeudellisen kehyksen ja välineet, joilla unioni voi tehostaa ulkorajojensa valvontaa ja luoda nopeita ja tehokkaita turvapaikka- ja palauttamismenettelyjä. Valvonnan tehostamiseen vastataan paktin seulontaasetuksella, menettelyasetuksella ja paluurajamenettelyasetuksella. Se, mikä on oleellista, on se, että kaikki ilman maahantulon edellytyksiä olevat seulotaan ja heidän henkilöllisyytensä, heidän aiheuttamansa turvallisuusriski sekä heidän haavoittuvuutensa ja terveytensä tarkastetaan. Tämä koskee myös heitä, jotka otetaan kiinni unionin alueella ja joille ei ole vielä suoritettu seulontaa tai rajatarkastusta, sekä kaikkia niitä, jotka hakevat kansainvälistä suojelua rajanylityspaikalla. Tämän jälkeen sovelletaan pakollista rajamenettelyä henkilöihin, jotka todennäköisesti eivät tarvitse suojelua, aiheuttavat turvallisuusuhkaa tai johtavat toiminnallaan viranomaisia harhaan. Uudelleen laaditussa vastaanottodirektiivissä taas säädetään vastaanottovaatimusten vähimmäistasosta, jonka tarkoituksena on varmistaa kansainvälistä suojelua hakevien riittävä elintaso ja tasavertaiset elinolosuhteet kaikissa jäsenvaltioissa.

Arvoisa puhemies! Suomen uuden linjan huomaa siinä, että emme ole valinneet pehmeää linjaa EU:n maahanmuuttopaktin toimeenpanossa, vaan tiukennuskeinoja on otettu ja otetaan laajasti käyttöön. Suomi myös toimii yhteistyössä samanmielisten maiden kanssa EU:ssa, jotta turvapaikkaprosessin ulkoistaminen todella saataisiin etenemään. Maahanmuuttopolitiikka ei ole löystymään päin muuallakaan Euroopassa, päinvastoin. Tämä on hyvä oppositionkin sisäistä. Avoimien ovien politiikka, sen aika on ohi. Sen seurauksia on nähtävillä niin Suomessa kuin monessa muussakin Euroopan maassa äärimmäisen surullisella tavalla.

Tämä on erinomainen hallituksen esitys. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 40/2026 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Nyt ministerille vielä lyhyt puheenvuoro, ja sitten mennään seuraavaan asiaan, koska tämä oli aikarajoitettu.

16.02 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Täsmennän vielä äskeitä puheenvuoroani siltä osin, jos jäi semmoinen käsitys, että tästä maksuttomasta oikeusavusta luovuttaisiin kokonaan: sitä rajataan nyt tavalla, joka kattaa vain välttämättömät oikeusavustajan toimenpiteet, ja tämä on siis sen lisäksi, mitä tässä maksuttomassa oikeusavussa tulee.

Ehkä ihan lyhyesti otan vielä edellisistä debattipuheenvuoroista kiinni sen, että aivan oikein, niin kuin täällä kuvattiin, meillä on koko Euroopan tasolla se tilanne, että turvapaikkahakemusten määrä on edelleen varsin korkea mutta sen sijaan niiden, jotka eivät saa lupaa jäädä, palauttaminen on hyvin hyvin matala. Eli siis noin 20 prosenttia niistä, jotka saavat paluupäätöksen, poistuvat tosiasiallisesti Euroopasta ja Euroopan alueelta. Tämä määrä on todella todella pieni, ja senkin vuoksi ylipäätänsä kaikki lainsäädäntö, jolla saadaan ensinnäkin yhtenäistettyä menettelyjä ja yhtenäistettyä sääntöjä ja lisättyä sitä lainsäädäntöä, jolla tähänkin saadaan tehoa, on tietysti tervetullutta.

On myöskin hyvä ymmärtää se, että tämä pakti ei varmastikaan ole täydellinen, mutta sitten toisaalta komission maahanmuuttostrategiassa jo nostetaan esiin se, että niitä mahdollisia valuvirheitä, joita tässä paktissa havaitaan, tullaan myöskin korjaamaan. Mielestäni on äärimmäisen tärkeätä, että on myöskin sitä tietä, että näitä voidaan tehdä, koska on selvää, niin kuin todettua, että näihin prosesseihin täytyy saada tehoa ja nopeutta, ja myöskin maastapoistoprosesseihin, koko Euroopan alueella. Tämä on nyt ensimmäinen askel tähän suuntaan, ja korjaussarjoja lienee odotettavissa.

Haluan muistuttaa tässä yhteydessä paluusetuksesta, joka tällä hetkellä edelleen neuvotteluissa on, ja sieltä varmasti myös näihin maastapoistokysymyksiin saataneen uusia työkaluja.

Förste vice talman Paula Risikko: Tack. — Debatten och behandlingen av ärendet avbryts. Behandlingen av ärendet fortsätter i detta plenum efter de övriga ärendena på dagordningen.

Riksdagen avbröt behandlingen av ärendet klockan 16.05.

Riksdagen fortsatte behandlingen av ärendet klockan 22.00.

Förste vice talman Paula Risikko: Nu fortsätter behandlingen av ärende 4 på dagordningen som avbröts tidigare under detta plenum.

Riksdagen avbröt debatten och behandlingen av ärendet.